

Daniel Walther

SLUNOVRAT

*Už se opět našla.
Co? Věčnost.
Jsou to moře, zašlá
se sluncem.*

Arthur Rimbaud

V pravé poledne projížděli jezdci.
Říkali nám, že je to předvoj armády.
- Jaké armády? ptali jsme se.

Ale nikdo nám neuměl (nebo nechtěl) odpovědět. Byl to den jako každý jiný, teplý a dusný. Už od rána jsme byli na pláži, ONA a já. Ptáci, ti zvěstovatelé bouří, létali těsně nad mořskou hladinou. Lehla si do písku, pár kroků ode mě. Ke všemu netečná, aspoň zdánlivě. Tázal jsem se sám sebe, kolikrát už, co jsme milenci, nás dělila taková mlčení.

Přirovnával jsem ji k ptákům, srovnání stejně snadné jako nepřesné: nebylo v ní nic z lehkomyšlné a vrtošivé ženy. Dokonce jsem nevěděl ani to, zda má jiná tajemství než tajemství ráno vrozeného smutku. Přirovnával jsem ji k ptákům, protože byla stejně tak těžko dosažitelná, polapitelná. Najednou jsem si vzpomněl: položil jsem jí hlavu na prsa, přesně na to místo, kde bije srdce. Říkal jsem si: "Uslyšíš, jak rychle a prudce buší!" Jenže ono tlouklo tiše, skoro nepostřehnutelně, jako by bylo od mého na míle daleko.

V poledne:

jezdci se zastavili. Jeden z nich slezl a sešel k nám na pláž. Přiložil ruku na pozdrav a ke štítku čepice. Bylo na tom něco zvláštního, něco lehce znepokojivého: Ona a já polonazí, on stěsnán v předpisově upnuté uniformě.

Voják se mě zeptal na nejkratší cestu k pevnosti a já mu dal všechny potřebné informace. V jistém okamžiku jsem přistihl jeho pohled, jak se upírá na ni, a v hrdle se mi vzpříčila koule hořkosti a nemohl jsem polknout.

Ale ona se nehýbala. Neřekla ani slůvko. Byla tisíce, milióny kilometrů daleko, v nějakém neznámu mezi zmrzlými hvězdami své paměti.

Jezdec znovu pozdravil, poděkoval mi a navrátil se ke svým druhům.
Odklusali.

Seděl jsem dál v písku a pozoroval ptáky, teď jich byly desítky.

Po chvíli jsem vstal, skočil do moře a plaval ve vlažné vodě. Když jsem se vzdálil od pláže asi sto metrů, ohlédl jsem se: nehýbala se.

A tak jsem se hluboko potopil a snažil se co nejdéle zadržovat dech. Brzy

jsem se rukama, břichem dotýkal mořského dna. Otáčel jsem se a převracel. Nade mnou zářila lesklá rtuť hladiny...

Voda u dna byla příjemně svěží: už nikdy nevyplavat ke slunci. Oči mě sice trochu pálily, ale jinak jsem se cítil dobře.

- Blbče, vynoř se!
- Ne, ještě ne!

Pravá noha se zabořila do písku a odrazila mě k hladině. Ve spáncích se mi rozbušilo a měl jsem bolestný pocit, že proplouvám zrcadlem. Strašná tíže mě táhla ke dnu. Ještě nikdy jsem nepoznal tak silný strach: celé moře se rozhoupalo a unášelo mě po úbočí svahu zrcadlícího se skla, chvíli ledově studeného, chvíli žhavého.

Polomrtvý jsem uvázl na plochem skalisku. Poslední pohled, než jsem ztratil vědomí, platil opuštěné pláži.

Vzbudil jsem se u zšedlého moře.

Bylo skoro zima. A na opuštěné pláži nebyl ani stín po něčí přítomnosti.

Když jsem plaval ke břehu, málem jsem se utopil.

Zdálo se mi, že plavu v odporné želatině, ve vnitřnostech roztržené chobotnice, v břiše chapadlovitého zvířete lačně vsávajícího srdce světa.

Šaty jsem našel na svém místě. Když jsem se oblékal, hledal jsem v písku stopy JEJÍHO těla. Písek však byl uhlazený, jako by v něm nikdo nikdy nezanechal otisk.

Na silnici mě čekalo překvapení. Tak prázdnou jsem ji ještě nikdy nezažil. Domy napravo a nalevo se zdály šedivější, špinavější. Starší, řekl jsem si. A pomyslel si: to už nejsou ty domy.

Pochopil jsem, že se stalo něco neslýchaného.

Městečko se hemžilo jezdci a pěšáky. Někteří se na mě podezřívavě dívali. "Brzy," řekl jsem si, "budou proneseny věty, které vysvětlí, proč..." Ale pohledy se ode mě odvrátily a já pokračoval v cestě a snažil se chovat co nejpřirozeněji.

To JI jsem hledal mezi neznámými domy, ačkoli mi připadalo stále pravděpodobnější, že ji bezpochyby už nikdy nespatřím. Ne ZDE...

Dům, ve kterém jsem s NÍ žil, už neměl střechu. Na dveřích jsem spatřil velký rozmazaný kříž namalovaný červenou barvou.

Otočil jsem se, patrně však poněkud rychleji, neboť voják na mě okamžitě namířil zbraň; požádal jsem ho mnohokrát o prominutí a to ho uchlácholilo:

- V pořádku, řekl, to je v pořádku. Pokračujte...

Co jsem mohl dělat? Byl jsem skoro bez peněz a doklady zůstaly ve zničeném domě. Ve světlých kalhotách a ve strakaté košili jsem si připadal poněkud směšně. Směšně, ale spíš nevhodně.

Šel jsem nazdařbůh a snažil se poznat někoho z toho mála chodců, potkával jsem však jen samé neznámé tváře.

Přes hodinu jsem se toulal ulicemi a smutně vzpomínal na NI, na to, jak se uzavírávala v mlčení, s přivřenýma očima, zjevně ke všemu netečná. Tázel jsem se, zda mi jednoho dne bude znovu dopřáno ji někde spatřit.

Rozhodl jsem se, že se vrátím na pláž, na poloviční cestě mě však zastavila hlídka. Ptali se mě, co tu dělám takhle oblečený. Seržant chtěl vidět doklady, a protože jsem je neměl, odvedli mě do jedné z nejodpornějších čtvrtí až k jakémusi rozviklanému domu. Tam mě zavřeli do místnůstky vybílené vápnem. Jediné okno bylo tak malé, že by se jím i kočka stěží protáhla.

Na žádnou z otázek, které jsem kladl za své dlouhé samoty, jsem nedostal odpověď.

Nakonec jsem usnul na slamníku stočen do klubíčka.

Ve snu jsem plaval v neuvěřitelné hloubce, v hlubinách, do nichž se odváží pouze fosforeskující a masožravé ryby. Plaval jsem s vrozenou nenuceností. Stále hlouběji, ke středu světa, za druhou stranu zrcadla. A voda se mi stala nezbytným živlem. Přesto jsem zůstával člověkem, neboť jsem před sebou viděl své dvě ruce, jak rozrážejí vodu.

Rychle. Ještě rychleji. ABYCH DOPLUL VČAS!

Pak se objevila pláž, zářící pláž, tisíce stop pod mořem. A na podmořském pobřeží ležela žena pohroužená do svých snů. Se zoufalou snahou jsem se k ní přibližoval až do té chvíle, kdy za potopenou horou vyšlehlo slunce teplejší a jasnější než slunce ve světě, který jsem opustil.

Mladá žena otevřela oči a přes vzdálenost, která nás ještě dělila, jsem viděl, že se na mě dívá s prudkým vzrušením. Rty se jí pohnuly a já věděl, že volá, že mě snažně prosí, abych plaval k ní. Tu se za ní vynořili jezdcí s pískově žlutými obličejí a namířili na mě pistole dlouhé jako smrt.

Ránu jsem nezaslechl, ale cítil jsem, jak mě provrtává sprška kulek těžkého kalibru. Otevřel jsem ústa k výkřiku a slaná voda se mi vřínula do hrdla, vtrhla do mých plic. Teď jsem klouzal k hladině a tělo se mi rozkládalo pod hrozným okolním tlakem.

Kojil jsem se bláhovou nadějí, že procitnu na známé pláži: probral jsem se ve své cele.

Rozhodně nemůžeme sdílet společný osud všech milenců: žít, spát, umírat... Nyní, v cele, do které mě uvrhli vítězové kdovíjaké směšné války, jsem přemítal o svých neúspěších, matně jsem věřil zatuchlinu zakázané minulosti.

Za hodinu nějaký voják otevřel a zeptal se, zda nemám hlad. Měl kalné oči a legrační černý knírek. Přisvědčil jsem a za několik minut jsem měl nárok na chleba, na kyselé víno a na jakousi hustou polévku, v níž plavaly zbytky něčeho, co se v nejhorším mohlo vydávat za slaninu.

Krátce před soumrakem mě navštívil jeden nižší důstojník. Nevrlý muž, který se mě vyptával na jméno, na zaměstnání, co tady dělám a proč jsem bez dokladů.

Zdvořile jsem zodpověděl všechny jeho dotazy, přesto však, když jsem mu tvrdil, že mé papíry zůstaly v jednom ze zničených domů, se rozzuřil a vyzval mě, abych mu řekl pravdu. "Jinak," dodal, "budeme s vámi jednat tak, jak jednáme se všemi vám podobnými!" Protože jsem nevěděl, co se děje s *mně podobnými*, hleděl jsem na něj pokorně a smutně zároveň a snažil se mu

vysvětlit, že jsem ztratil paměť. "Spoléhám na vás," koktal jsem, "a nijak nepochybuji o vaší pravomoci..."

Má řeč mu na chvilku vyrazila zbraň z ruky, neboť projevil chvályhodné úsilí ovládnout se, žalostně se na mě podíval a nakonec mě zanechal v mrazivé samotě cely.

Padl jsem vyčerpán na slamník, chvěje se, jako bych měl za sebou brutální výsledky. Cítil jsem se nečistý, ponížený. Byla už noc a holá žárovka nad mou hlavou, ten podivný svítící hmyz, dávala jen skromné osvětlení. Snažil jsem se dosáhnout v sobě prázdna, upadl jsem však do spánku pronásledovaného morbidními můrami, jako kosmický navigátor, jehož loď se ztrácí v jámě nepřítomnosti a v noci, v oceánu inkoustu, v němž se hvězdy podobají molekulám žlutého prachu. Ti vojáci, říkal jsem si, se museli vynořit z jakéhosi tajného záhybu neexistence časoprostoru. A po několik útržků věčnosti jsem byl v zajetí temných čar.

K půlnoci se ozvaly výstřely. Bojovalo se zřejmě v těsné blízkosti domu, v němž jsem byl zavřen, protože jsem zřetelně a najednou slyšel výkřiky bolesti a zoufalství. To drama, odehrávající se několik kroků ode mě, se mě však téměř netýkalo...

Jak ti vojáci, kteří byli tak důstojní, tak pěkně upnutí v kabátcích s nablýskanými knoflíky, s kovem zbraní jiskřících v pravém poledni, když jsme je viděli jet podél pláže, jak unaveně teď vypadali. Vpadlé rysy už neodrážely tu vítěznou sebejistotu, na kterou jsem v nich včera usuzoval a která na mě tak mocně zapůsobila.

Už od prvních ranních hodin bylo nesnesitelné horko a brzo jsem nabyl dojmu, že mě vězní v rozžhavené troubě. Nemohl jsem to už vydržet, prudce jsem zabušil do dveří nenáviděné cely a jako o milost jsem žádal o povolení celý se umýt.

Kníratý voják mi přišel sdělit, že to, co žádám, je sice proti předpisům, ale když mu dám čestné slovo, že se nepokusím o útěk, doprovodí mě na dvůr a tam mohu využít studny.

Zatímco jsem se myl, pumpoval. Ale pouze levou rukou, protože pravice spočívala na pažbě pistole. Ani na vteřinu mě nespustil z očí. Zaplavoval jsem se vodou, energicky se třel, zbavoval se nočních nečistot...

Nakonec se kníratý voják usmál.

- Děkuju vám, řekl jsem, - mnohokrát děkuju. Můžete dát ruku se zbraně. A vůbec, kam myslíte, že bych šel?

Pokrčil rameny:

- To není kvůli vám... ale kdyby přišel některý z mých nadřízených...

Pak mě odvedl zpět do cely.

OBRIARIATAN: to barbarské nelibozvučné jméno patří pevnosti vévodící městečku. Ve skutečnosti bylo třeba půlhodiny chůze k hlavnímu vchodu v ohromné a zbytečné baště, k tomu šílenému seskupení hradeb, věží a strážních

budek. Byly tu mosty visuté v prázdnu, ochozy spleťitější než labyrinty, kosé střílny a hrozivé střílny pro lukostřelce, obdivuhodně zachovalé barbakány, plošiny strmící se nad příchozím v závratné výši.

OBRIARIATAN: město poslední. Pevnost ční na vrcholku krátkého skalnatého vrchu a na jaře raší až k samotným vysokým hradbám tisíce rudých květů podivně slučujících mír přírody a krutost tohoto místa.

OBRIARIATAN: nikdy bych si nepomyslel, že ta kamenná holka ze zapomenuté minulosti by ještě kdy mohla mít nějaký význam.

Kníratý voják, který si mě oblíbil, mi strčil mezi rty zapálenou cigaretu (protože mi při odchodu z "vězení" pečlivě spoutali ruce za zády) a zeptal se:

- Jak se to tady jmenuje?
- Obriariatan, řekl jsem.
- To znamená?
- Poslední město.

Na cestu k pevnosti vjel obrněný pásový transportér. Přes netečnost, kterou jsem dával okázale najevo, se mi sevřelo srdce. Ale pokrytecky jsem svou nejistotu přisuzoval spíše zhoubnému vlivu prostředí než skutečnému strachu.

- Doufám, že nejsi špión?
- Ale kdež, vždyť dobře víte...

- Jak to mám podle tebe vědět! Třeba špión jsi a ani o tom nevíš, protože si na nic nepamatuješ!

- To je možné. TADY je všechno možné...
- Co tím chceš říct?
- Nic, zabručel jsem, - nic... A co se stane, když mi dokážou, že jsem výzvědač?

- To, co vždycky v takových případech, zastřelí tě.

Podobaný seržant na prvním strážním stanovišti chtěl vědět, co jsem zač.

- To se neví, řekl můj strážný, - možná špión, možná jenom človíček, který ztratil paměť.

- Na špióna nevypadá, zabrumlal seržant. - Pokračujte.

Přešli jsme kamenný most s podivnými pitvornými sochami, a pak jsme prošli mezi dvěma barbakány, z nichž mířily dva těžké kulomety. Na prvním nádvoří pevnosti panoval čilý ruch, a když transportér zaparkoval u hradeb, aby nepřekážel soldatesce, všiml jsem si čtyř jezdců vjíždějících na most. Zachvěl jsem se, neboť šlo o naprosto neobvyklý jev: ti muži měli běloskvoucí uniformy a blýskavé přilby s hipogryfy, tedy zjevně anachronický stejnokroj. Když došli na naši úroveň, všiml jsem si, jak o sedla z červené kůže bijí dlouhé šavle se zvláště tepaným jílcem, had s výhružně vztyčenou hlavou korunovanou pěti plaménky.

Můj společník udělal pohyb, který jsem si neuměl vysvětlit: pokřižoval se.

Nejdříve jsem byl předveden před nějakého poručíka se strhanými rysy, který se mě zeptal:

- Víte, co vám hrozí už z pouhé skutečnosti, že vás přivedli až sem?0
- Nevím.
- Pane poručíku, zasáhl, ne bez jisté odvahy, můj společník, - on ztratil paměť.

- Nebo hraje divadýlko, aby si zachránil kůži.

Důstojníkovu tvář brázdily vrásky a výčitky.

- Takoví, řekl, - nás okrádají o čas! A najednou, jako by mi spadly klapky s očí, jsem poručíka poznal. Změnil se dost, ale nepochybně to byl ten, který se nás přišel zeptat na nejkratší cestu k pevnosti...

- Poručíku, vykřikl jsem, - poznávám vás a vy si na mě určitě taky vzpomene. Předevčírem na pláži, vzpomeňte si... Byl jsem tam s mladou světlou ženou a vy jste se ptal na cestu.

Prudce vyskočil a já se na okamžik kojil nadějí: pozná mě a bude po nedorozumění.

Ale přepočítal jsem se! Vstal a očima sršícíma hněvem obešel psací stůl:

- Tu komedii hrajete prachmizerně, pane! Nevzpomínám si na vás... Předevčírem! PŘEDEVČÍREM! Uvědomujete si, jakou urážku mi chcete dát spolykat? Osobně se domnívám, že jste simulant a vyzvědač, ale my se už postaráme, abyste vyklopil pravdu...

Pak se uklidnil a již pevnějším hlasem rozkázal:

- Odved'te ho!

A já si říkal, že před dvěma dny měl uniformu bez prýmků, že byl oblečen jako prostý voják... že se dějí prapodivné věci a že čas onemocněl.

Stále přátelská ruka mého strážného mi popotáhla za rukáv a já se dal vést stinnými chodbami a prudkému slunci vystavenými můstky k těm, kteří měli rozhodnout o mém osudu.

Úplně dole bilo moře o skalisko, na němž se nedobytně tyčila nejkrásnější plošina Obriariatanu, toho kamenného snu, toho kamenného prstu ve stěžeji prostoru a času. Chodby, mosty, nekonečně dlouhé ochozy a nespočetné ozbrojené hlídky. A na vzdálených nádvořích krátké, lesknoucí se jehly: bajonety pěšáků.

Na jaře tisíce a tisíce rudých květů raší až k samotné pevnosti... Miloval jsem se s ní na tom purpurovém koberci a její vůně se prolínala s vůní květů: div jsem z toho nezešílel. Zuřivě jsem do ní vnikal, jako bych se s ní chtěl probořit do lůna země; vybuchoval jsem na tisíc kousků a ty střepiny do ní vnikaly, putovaly v meandrech jejího těla, slévaly nás v jediný výkřik. A bylo to, jako bychom tu hniající zem oplodnili.

Teprve později se začala odpoutávat...

Konečně jsme dorazili k malé bráně, kterou skoro nebylo vidět, protože ji zakrýval výběžek hradby. Poddůstojník, který nás doprovázel, třikrát zabušil, jako by chtěl učinit zadost jakémusi rituálu z jiného času.

Vešli jsme do šestiúhelníkové místnůstky - dalo by se říci do buňky úlu -, kde nás čekal důstojník v bílé uniformě. Na hrubém stole ležela čepice se šavlí,

symbolsy jakési moci, o níž jsem vytušil, že se pojí s podivnými jevy pro obyčejného smrtelníka zřejmě nevysvětlitelnými.

Byl k nám otočen zády, zaměstnával se pohledem z úzkého okna, ruce měl podél těla, které bylo kost a kůže; stál naprosto nehybně: přízrak vynořivší se z neurčitého Jinde. Když odpoledním tichem zazněl jeho hlas, jako by se mi kolem krku a ramene vinul mrazivý šál:

- Nechte mě s tím člověkem o samotě. Dveře cvakly a oddělily mě od přátelství kníratého vojáka a v tom suchém prasknutí výplně zavírající se za mnou jsem viděl špatné znamení.

Důstojník se pomalu otočil, podoben dotáčejíci se káče, podíval se na mě. Kdyby měl masku, člověk by si ho mohl splést s postavou z tragédie, ale to, co jsem spatřil, byl skutečně jeho obličej, obličej ustrnulý ve výrazu opovržení, o němž by si člověk pomyslel, že je navždy vmáčknut do bledého vosku jeho kůže. Oči mě zkoumaly: dva akvamarínové krystaly. Hrudí mi skrz naskrz projela náhlá bolest jako při přesném vpichu jehly.

- Kdo jste? zeptal se. - A pro koho pracujete?

Neměl jsem už náladu odpovídat na ty věčné otázky, na ty nesmyslné výslechy; snil jsem o tom, že ztratím vědomí, že se uteču do blaženého zapomnění. Ten muž mi však naháněl strach. Byl jsem jako dítě ve tmě. Jako námořník, který proplouvá osamocen strašidelnými vodami. Jako cizinec, který zabloudil v nepřátelském městě... A mechanicky jsem opakoval táž slova, která jsem říkal včera a předevčírem. Bílý důstojník se rozzuřil a rozeřval se, že se mu vysmívám, že si nevážím nikoho a ničeho, dokonce ani Boha! Že bych si tisíckrát zasloužil smrt...

Řádl dobrých pět minut, svou řeč zmateně proplétal nekonečnými mravokárnými bláboly, narážkami na nebe a peklo, strašlivými výhrůžkami a groteskním nabádáním k lítosti a pokání.

- Víte, co říkáme? zeptal se pak už o něco mírnějším tónem. - KDO NENÍ S NÁMI, JE PROTI NÁM!

Nechápal jsem smysl jeho slova a řekl jsem mu to. Což ho znovu rozzuřilo. Mluvíš s bláznem, říkal jsem si, s pomateným nešťastníkem. Ocitl ses ve světě, v němž blázni zvedli armádu posedlých a chopili se moci. Mluvíš s pomatencem! Jsi ztracen!

Zaníceně mi vyprávěl o imanentní spravedlnosti, o svatosti své věci. O prokletých městech zaniklých pod přívalem ohně a síry, o všech Sodomách a Gomorách této země a jiných zemí... Vyprávěl mi o spravedlivých a o psech, o věčnosti a posledním boji národů, o prokletém městě, které Hebrejci nazývali Armageddon...

- Všechno se teď změní, prorokoval, Velká Změna už vlastně začala.

Oči mu zářily jako dvě fanatická sluníčka.

- Teď si musíš zvolit tábor. Je to tvá poslední šance. Padni na kolena a přísahej, že nám budeš věrně sloužit!

Já se však nehýbal: byl jsem zticha, přemožen jakousi letargií, nevýslovným

chladem, který mi postupně zachvacoval údy.

- Na kolena!

Hlas měl drsný, nepříjemný a doléhal ke mně odkudsi zdaleka, jako by se ta šestiúhelníková místnost protáhla do nekonečna. Když nedostával odpověď a neviděl mě padat na kolena, sáhl po šavli a prudce tasil. Myslí mi proběhla myšlenka chladnější než mráz: To je ono, skončíme to!

Čepel se mi přiblížila k hrudi, opřela se o srdce, až prošla látkou košile, a já si všiml, že můj soupeř (mohu-li ho tak nazývat) se naprosto uklidnil, a zdálo se, že se zcela opanoval. Jeho nevýrazná tvář byla přesně v prodloužení napřažené šavle, daleko. Bezvýrazným hlasem ve jménu pravdy mi naposled přikázal padnout na kolena. Já však pořád stál, nikoli z odvahy nebo z odhodlání, pouze nohy mi ztuhly jak ocelové tyče.

Ruka mu těžce poklesla.

Najednou se ke mně obrátil zády a znovu se postavil k oknu.

- Zmizte, řekl. - Jste ztracen... jste špión!

- Nevím o tom. A navíc je mi to fuk, Tak jako tak už není naděje, ani pro mě, ani pro nikoho jiného.

Můj společník pokrčil rameny:

Válka je válka, řekl. Válka...

- A od kdy trvá ta vaše válka? A proti komu vlastně bojujete? A proč?

- Mlč, zapřísahám tě, už ani nevíš, co povídáš.

Najednou, když už jsem to nečekal mě zachvátilo zoufalství. Do očí mi vhrkly slzy, aniž bych je mohl zadržet, a dlouze jsem plakal, opřen o sluncem prohřátou zeď.

V rozporu s předpisy mi kníratý přítel nabídl cigaretu. Seržant, který nás provázel pevností, to přešel beze slova.

Z místa, kde jsme stáli, nebylo moře vidět.

V přítomí cely, do níž mě zavřeli, jsem nemusel dlouho čekat. Jak jsem tušil, jejich spravedlnost byla rychlá. Když mi nějaký důstojník v bílém přišel přeciť rozsudek, měl jsem ještě sílu vstát. Byl jsem odsouzen k trestu smrti zastřelením. Samozřejmě.

Zeptali se, zda mám nějaké přání. Nejdřív jsem zavrtěl hlavou, pak jsem se rozmyslel.

- Ano! Rád bych vás požádal o laskavost... Byl bych rád, kdyby se poprava mohla konat v poledne na té nejkrajnější plošině. Myslím tu, která se tyčí nad mořem.

Pokud byl důstojník mou podivnou žádostí překvapen, nedal údiv nijak najevo.

- Stane se, jak si přejete.

Dveře se zavřely za mou samotou.

Za pár hodin si pro mě přišli. Týž bílý důstojník mi chladně odříkal několik ustálených formulí:

- Musíte sebrat veškerou odvalu...

Jako by se znovu zastavil čas, jako prudce ochlazené lití kovu, jako bahnitý tok, který si ztěžka razí cestu mezi uzoučkými břehy. Dva němí vojáci slavnostně oblečení v bílém - ta barva je přece v některých zemích symbolem smutku, předzvěstí smrti, že ano - mě vedli, odhmotněného, s metodickou pomalostí na popraviště. Naše kroky zněly po kameni předcházejícím ze stínu do slunce a ze slunce do stínu. Nekonečnými chodbami a schodišti křivolačejšími a zakroucenějšími než Řeka Pekel. Zářící svatojánské mušky laskaly hlavně pušek, pušek mně neznámého typu. Zbraně, které mi dvanácti velkorážními napínáčky připíchnou k srdci temné slunce smrti. K srdci tlukoucím v hrudi s chladným odhodláním. Mnoho jsem pochopil, odhalil jsem pravdy skryté v matematických tajích času a prostoru... Díky snům, které se mi zdály v cele a které mi otevřely oči. Těm snům, v nichž jsem plaval v neuvěřitelných hloubkách.

OBRIARIATAN: ne zbytečně tak nazývali poslední město. Mezi šarlatovými květinami smrti a věčným hukotem vln...

Vnější ochoz, který vedl nad mořem ve výšce přes sto padesát metrů a který směřoval na plošinu, na níž jsem měl být zastřelen.

Na vrcholku jedné věže jsem viděl třepetat se vlajku větší než plachta škuneru, neposkvřněnou standartu, na níž se skvěl zlatý hipogryf drtící gigantického žlutého hada.

Důstojník se mě naposled zeptal, zda jsem ochoten pokorně pokleknout a přiznat své bludy a omyly, a já mu jasným a pevným hlasem řekl: že si nejsem vědom žádných chyb kromě té, že jsem zřejmě ztratil paměť.

Pásku na oči a spoutání rukou jsem odmítl. Sám jsem se pak postavil k cimbuří tak, abych se bedry dotýkal hradby. Upíralo se na mě třináct divných, naprosto netečných pohledů.

Proti mně: třináct prázdných uniforem. Třináct přízraků připravených mě zavraždit.

Přilby se leskly; hlavně pušek zářily jak hadí pohledy.

V pravé poledne. Uprostřed dne.

Pušky se zvedly. Ale já na těch třináct výstřelů nečekal. Zvrátil jsem se mezi dvěma cimbuřími. Do moře.

K Ní!

A rozrazil jsem azur; a rozrazil jsem moře; a rozrazil jsem vlhké oko Času.

Voda byla přirozeným živlem. A domníval jsem se, že míle nad sebou vidím zářit lesklou rtuť hladiny.

VYPLUJ!

Jaký hlas to křičel: VYPLUJ!

Opřel jsem se do nohou zabořených v písku na mořském dně. Prudký odraz mě vyrazil ke slunci, živý bolid pronásledující blyštivé stíny, pohlcené komety...

Prchal jsem ke kovovému víku dělicímu mě od světa a podmořští bubeníci vytloukali vtíravou kakofonii.

VYPLUJ!

Hrozná tíže se mě však snažila stáhnout dolů, abych zabředl; snažila se rozdrtit maso mých svalů.

V rozstříknutí vlhkých jisker má hlava prorazila kůži oceánu! Přesto: celé moře se houpalo; obzor, podoben nesmírné, namodralé, nebezpečné rozkývané závoře, hnal útokem oblohu. Vydán napospas závratí jsem najednou klouzal po šikmém zeleném svahu, tu ledovém, tu horoucím.

Můj první jasný pohled patřil pustému písčitému břehu, na němž se najednou zrodila nějaká ještě nezřetelná postava. Pak jsem spatřil, jak se maličké paže natahují s překotnou živelností do prostoru. S ústy plnými soli jsem polykal vzdálenost, s očima plnými slz a mlhy. Zřítíl jsem se k ní, na ni, do písku.

- Tisíce let, říkal jsem si, - tisíce let...

A tu jsem zaslechl diskrétní, trochu rozpačité zakašlání a jakýsi povědomý hlas se mě ptal:

- Jaká je nejkratší cesta k pevnosti?

přeložil Jan Hlavička